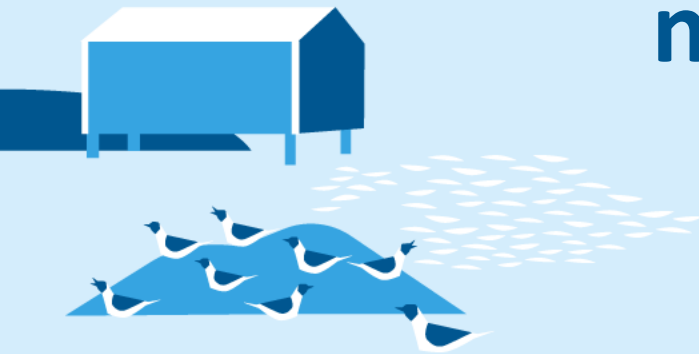

Finlands havsplan - en närmare titt på naturskydd och havsbaserad vindkraft

Roosa Mikkola, projektplanerare Baltic Sea2Land

Kustvattendagarna

Stävjande av klimatförändringen

Hållbar marin livsmedelsproduktion

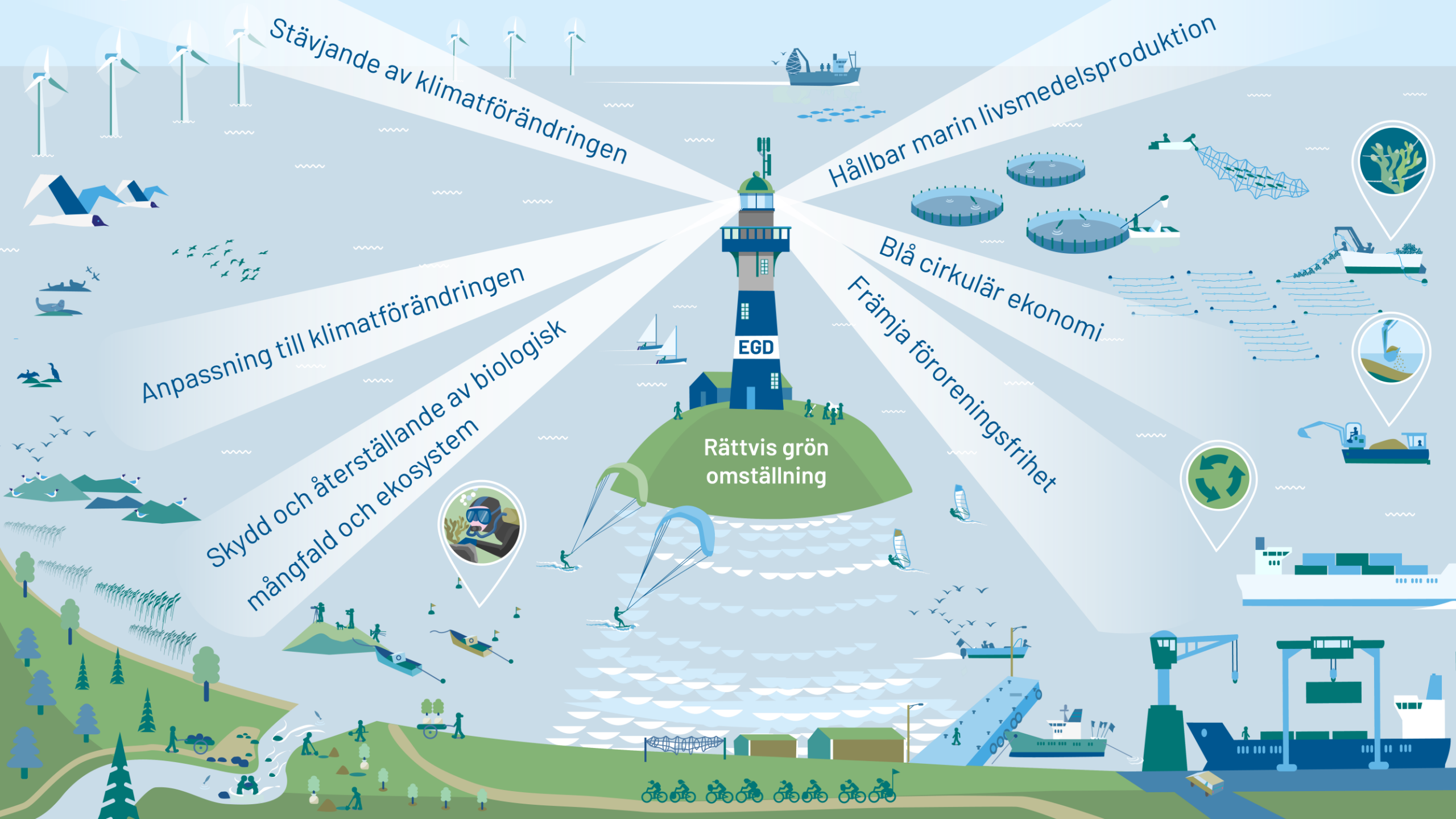
Anpassning till klimatförändringen

Blå cirkulär ekonomi

Skydd och återställande av biologisk
mångfald och ekosystem

Främja föroreningsfrihet

Rättvis grön
omställning

3 MÅL

- Främja hållbar utveckling och tillväxt av havsområdets olika användningsområden/sektorer.
- Främja hållbar användning av havsområdets naturresurser.
- Främja uppnåendet av god status i den marina miljön.

3 PLANERINGSOMRÅDEN

8+1 AKTÖRER

Kustlandskapsförbunden och miljöministeriet.

11 MARITIMA TEMAN

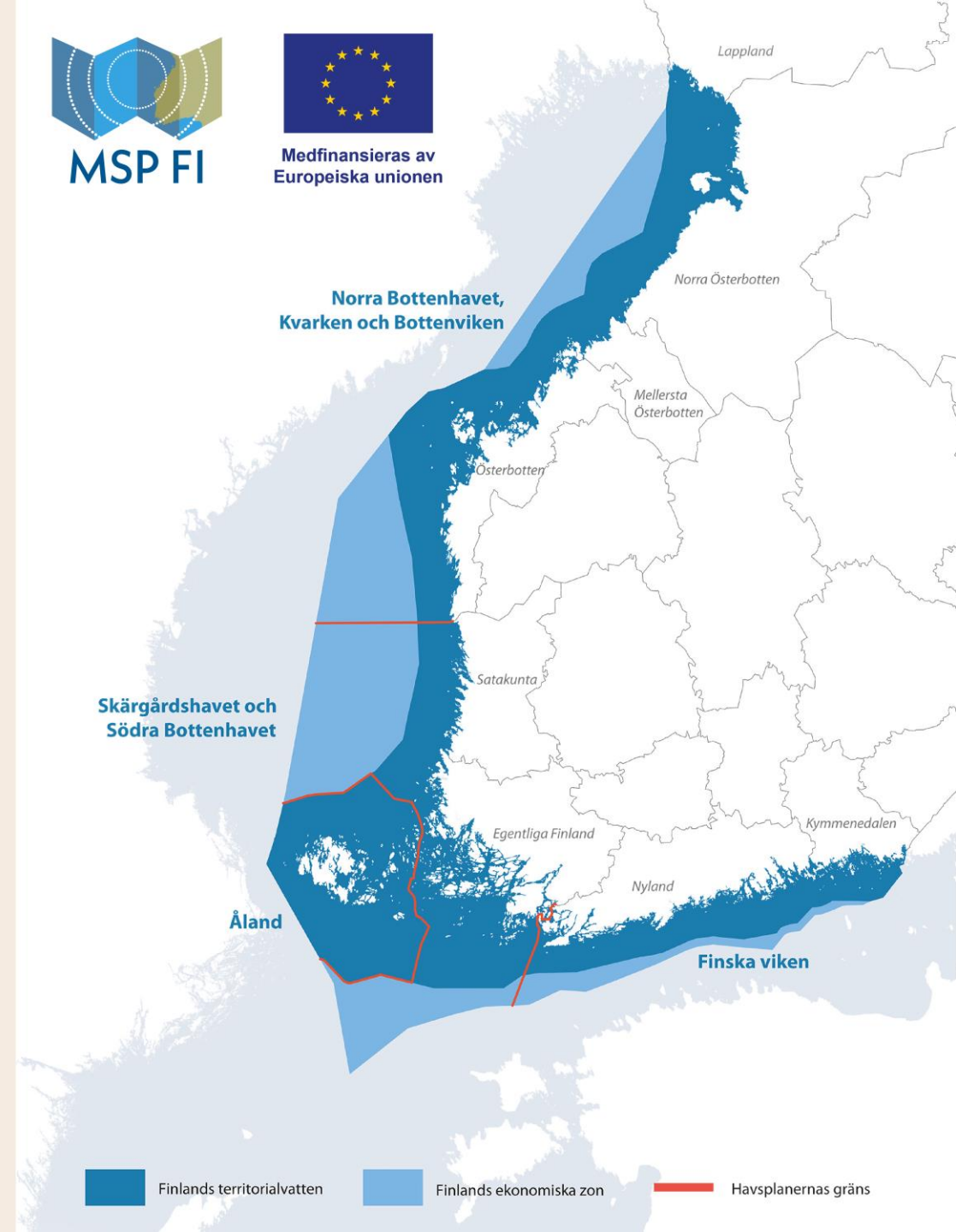
4 ÖVERGRIPANDE TEMAN

- Den europeiska gröna given
- Klimatsmart havsplanering
- Marina flerbruk
- Säkerhet och försörjningsberedskap

1 GEMENSAM HAVSPLAN

Medfinansieras av Europeiska unionen

Hur påverkar havsplanen?

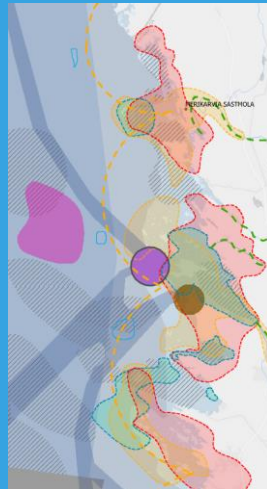
Havsplanen är **strategisk**:

- Indirekta styrande konsekvenser
- Genomslag genom planeringsprocessen
- Koppling till politiska linjedragningar och strategier på nationell, regional och sektorsspecifik nivå.

Havsplanen

Territorialvatten och den ekonomiska zonen, utarbetas av landskapsförbund

Strategisk

Landskapsplaner

Omfattar territorialvatten, utarbetas av landskapsförbund

Rättsverkande

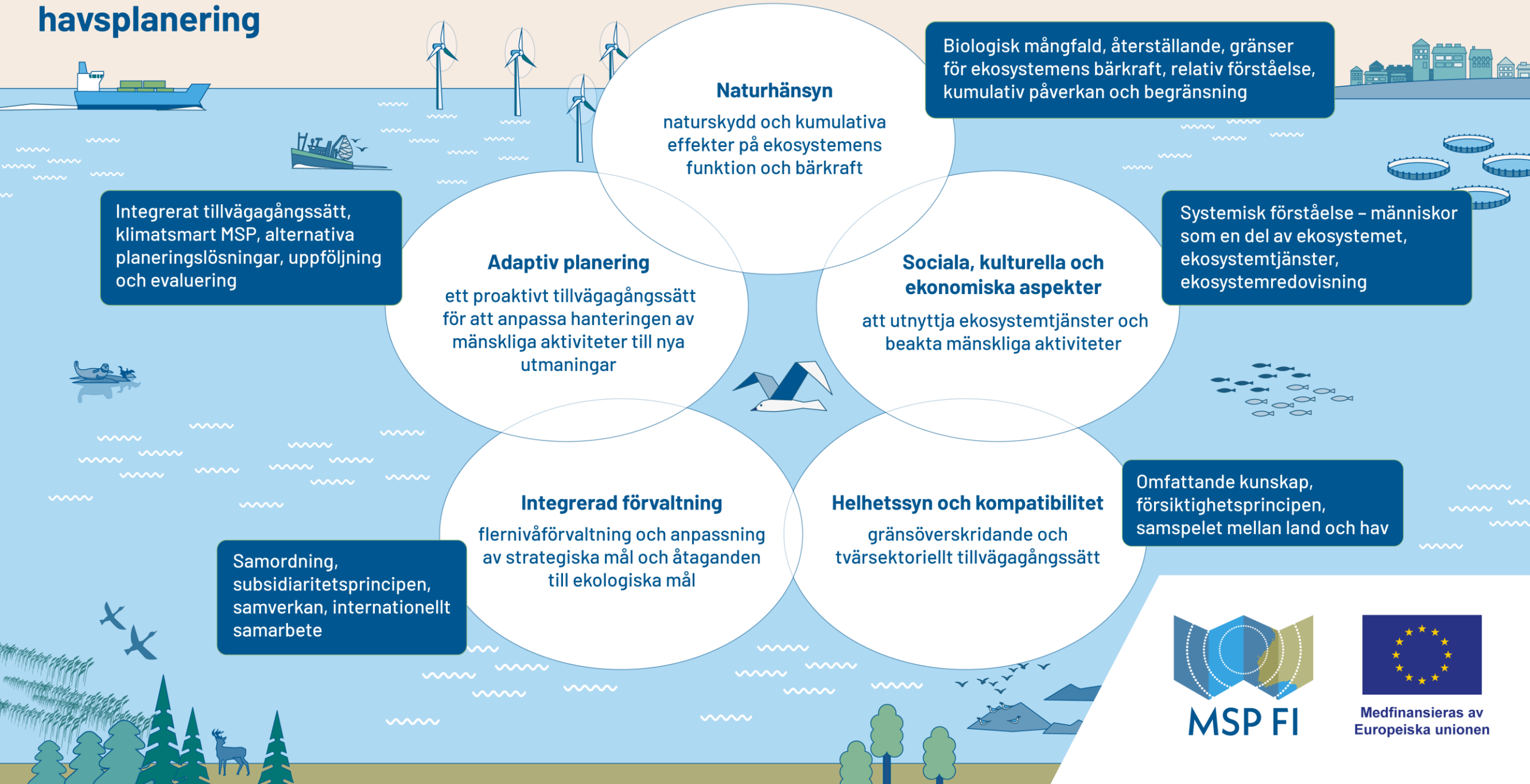
Generalplan

Omfattar territorialvatten, utarbetas av kommunen

Rättsverkande

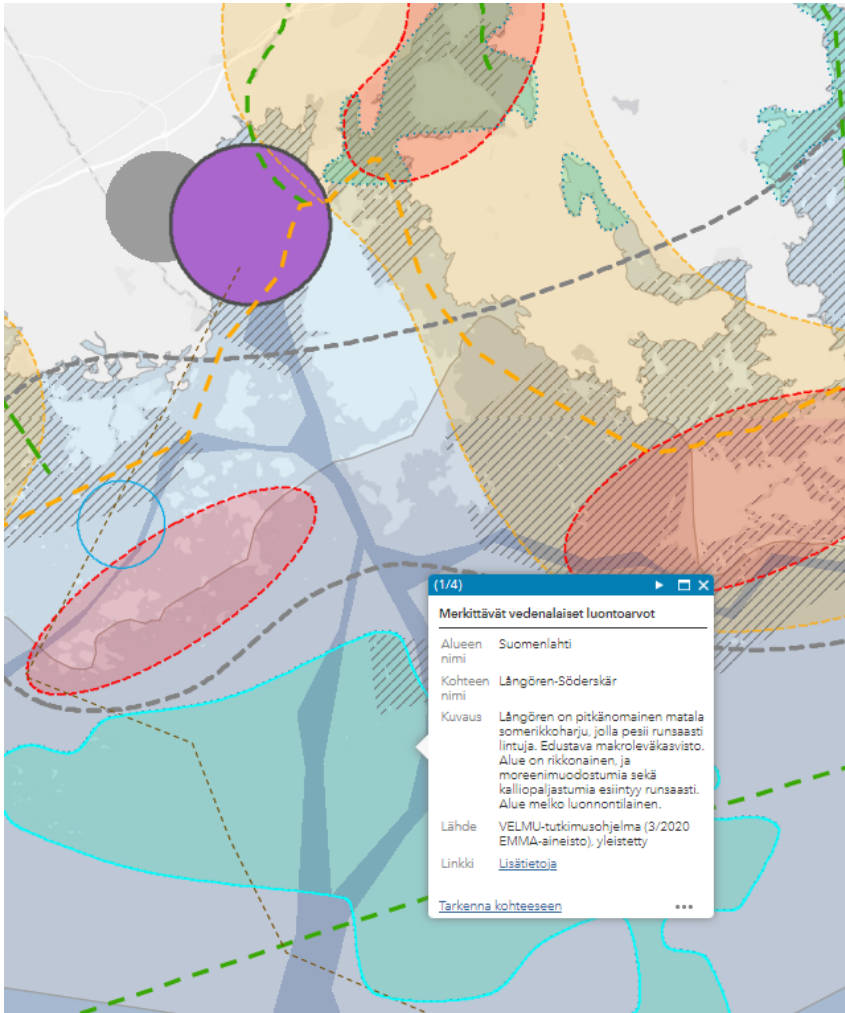

Ekosystembaserad havsplanering

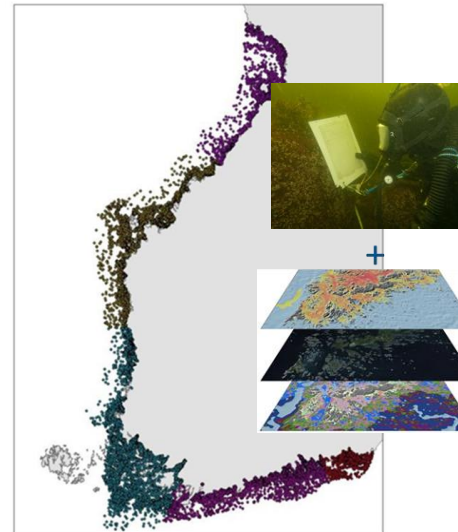

MSP 1.0

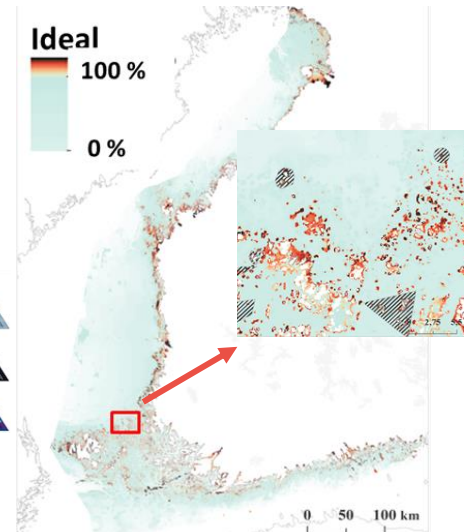
Betydande naturvärden under vatten

VELMU

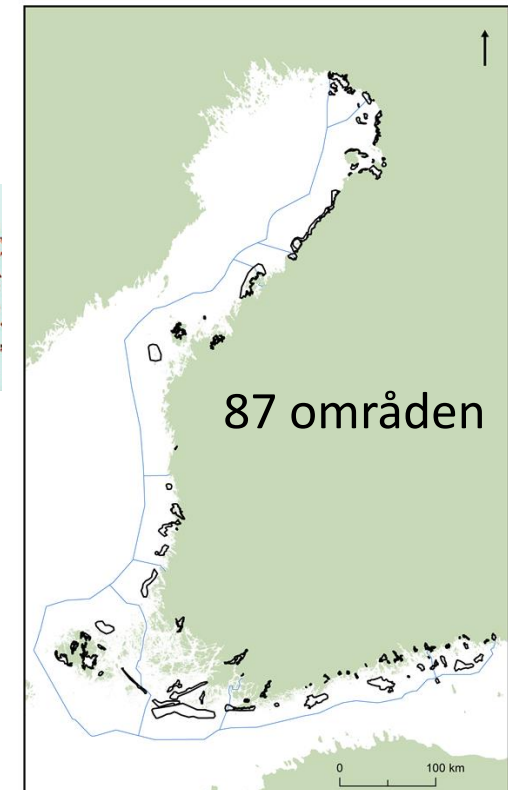

ZONATION ANALYSIS

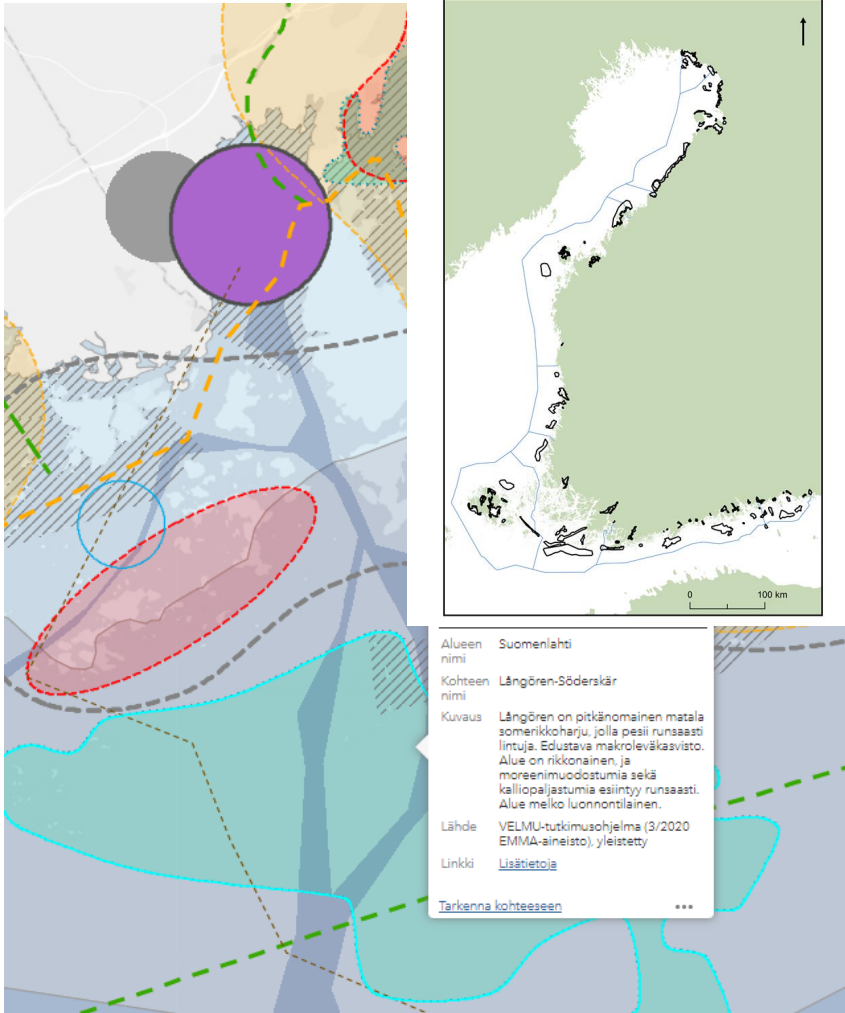
Finlands ekologiskt betydelsefulla marina undervattensmiljöer (EMMA områden)

EBSA-kriterier, expertanalys

MSP 1.0

Betydande naturvärden under vatten

MSP 2.0

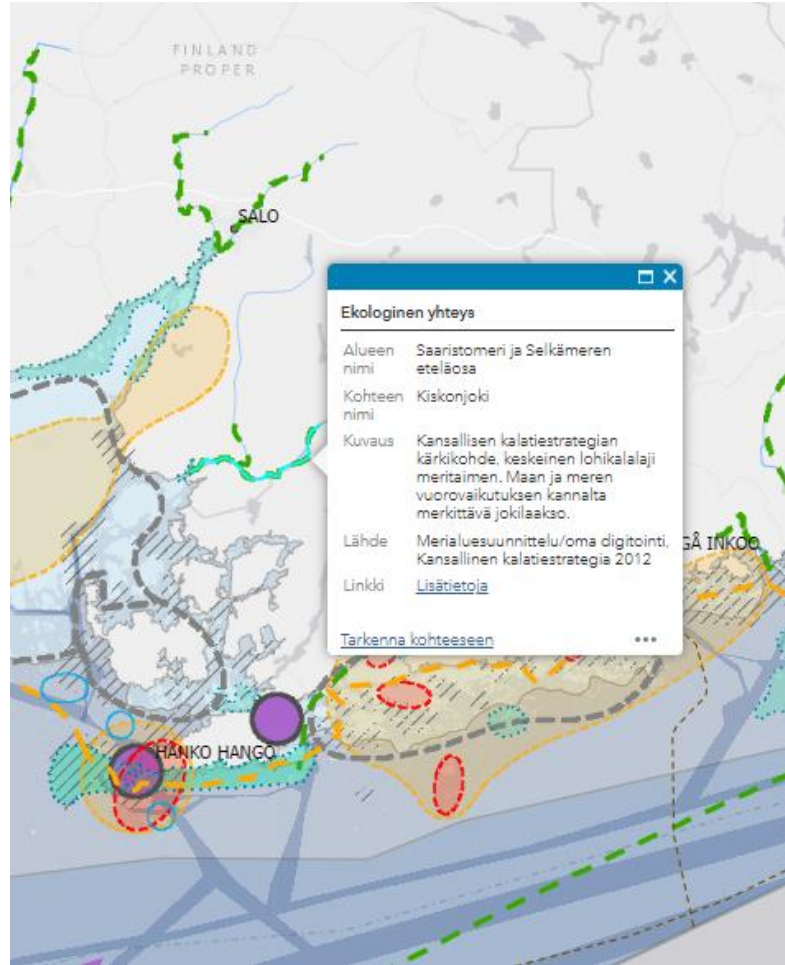
Betydande naturvärden under vatten

Uppdatering av "EMMA" områden

Möjligtvis uppdatering med reglerande och stödjande ekosystemtjänstområden

MSP 1.0

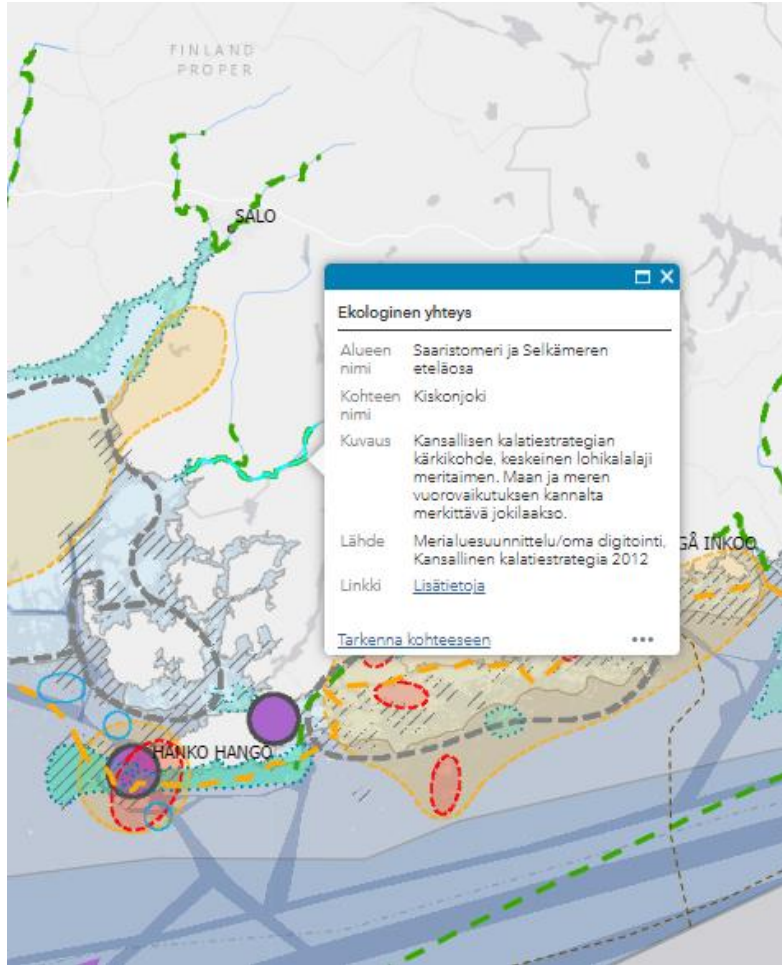
Ekologisk förbindelse

MSP 1.0

Ekologisk förbindelse

MSP 2.0

Ekologisk förbindelse

Diskussioner om
uppdatering med
data om
vandringsfiskvatten
drag och fåglar

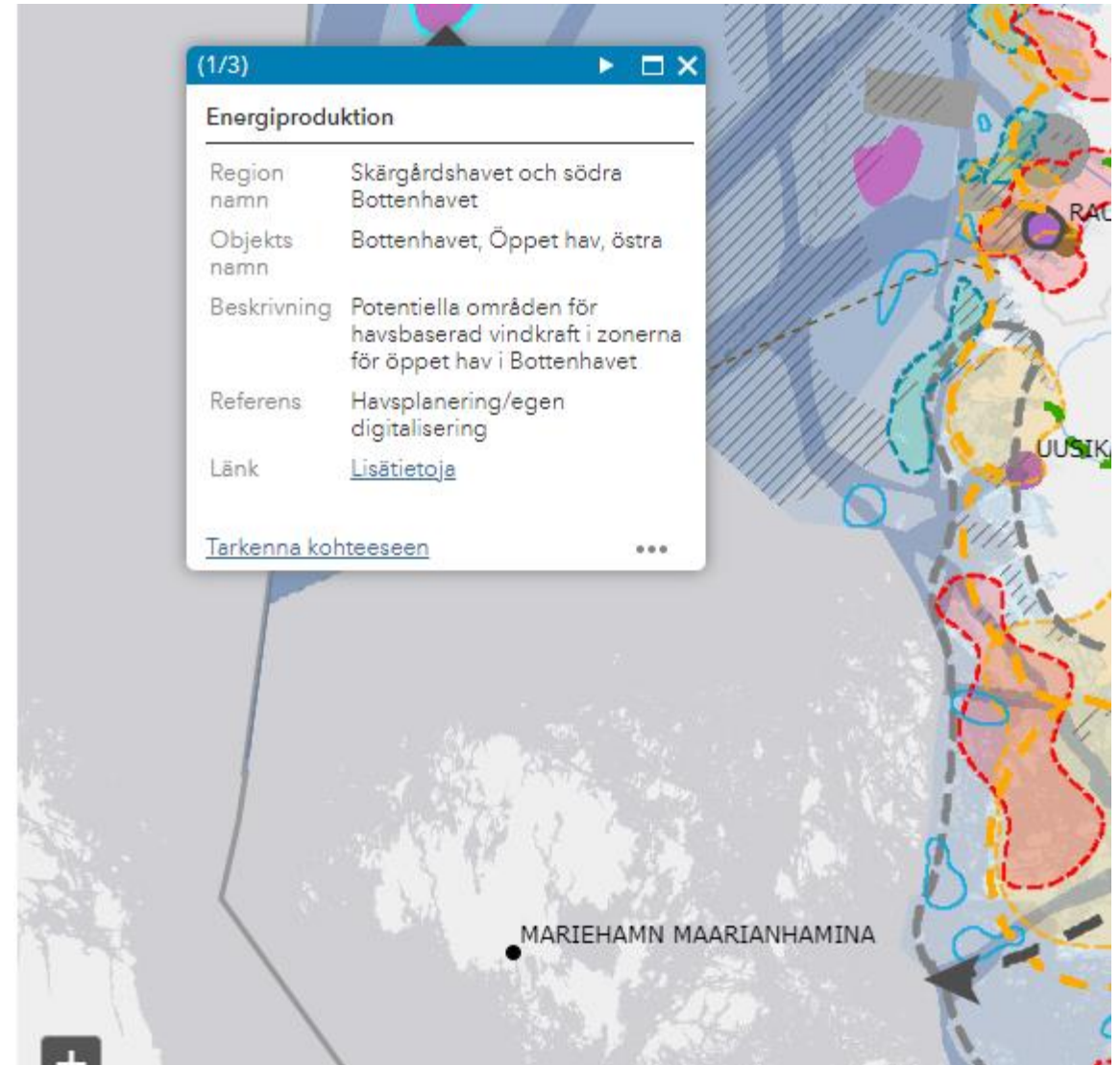
MSP 1.0

Energiproduktion

Planeringsprincip

Det är viktigt att i utvecklingen av den havsbaserade vindkraften beakta övriga havsnärningar, landskapsvärden, naturvärden såsom betydande lekrområden, rekreation, sjöfart och landets försvar.

MSP 2.0 UTVECKLING AV HAVSBASERAD VINDKRAFT - HÄNSYN TILL NATUR- OCH SOCIOKULTURELLA VÄRDEN (N=343)

PÅVERKAN PÅ HaNATUREN (N=279)

Marin natur under ytan, modeller för artfördelning som genererats från VELMU:s artobservationer (N=223)

8 marina livsmiljöer enligt habitatdirektivet

Utrotningshotade arter (90 % fåglar)

Fågelflyttningsvägar, känsliga fågelområden, MAAL, FINIBA, IBA, häckningsplatser och livsmiljöer för havsörnar, flyttningsvägar för fladdermöss

Barnkammare för fisk

Gråsälens pälsbytesområden och livsmiljöer

Geodiversitet; konkretioner, marina områden av geologisk betydelse, hotspots för geodiversitet, geologiska formationer av nationell betydelse

PÅVERKAN PÅ MÄNNISKOR (N=40)

Trålningsområden och kustfiskeområden (nät och ryssjor)

Fiskodling och dess potential (FINFARMGIS)

Turism

Deponier och grusutvinningsplatser

Kablar, utlopp etc.

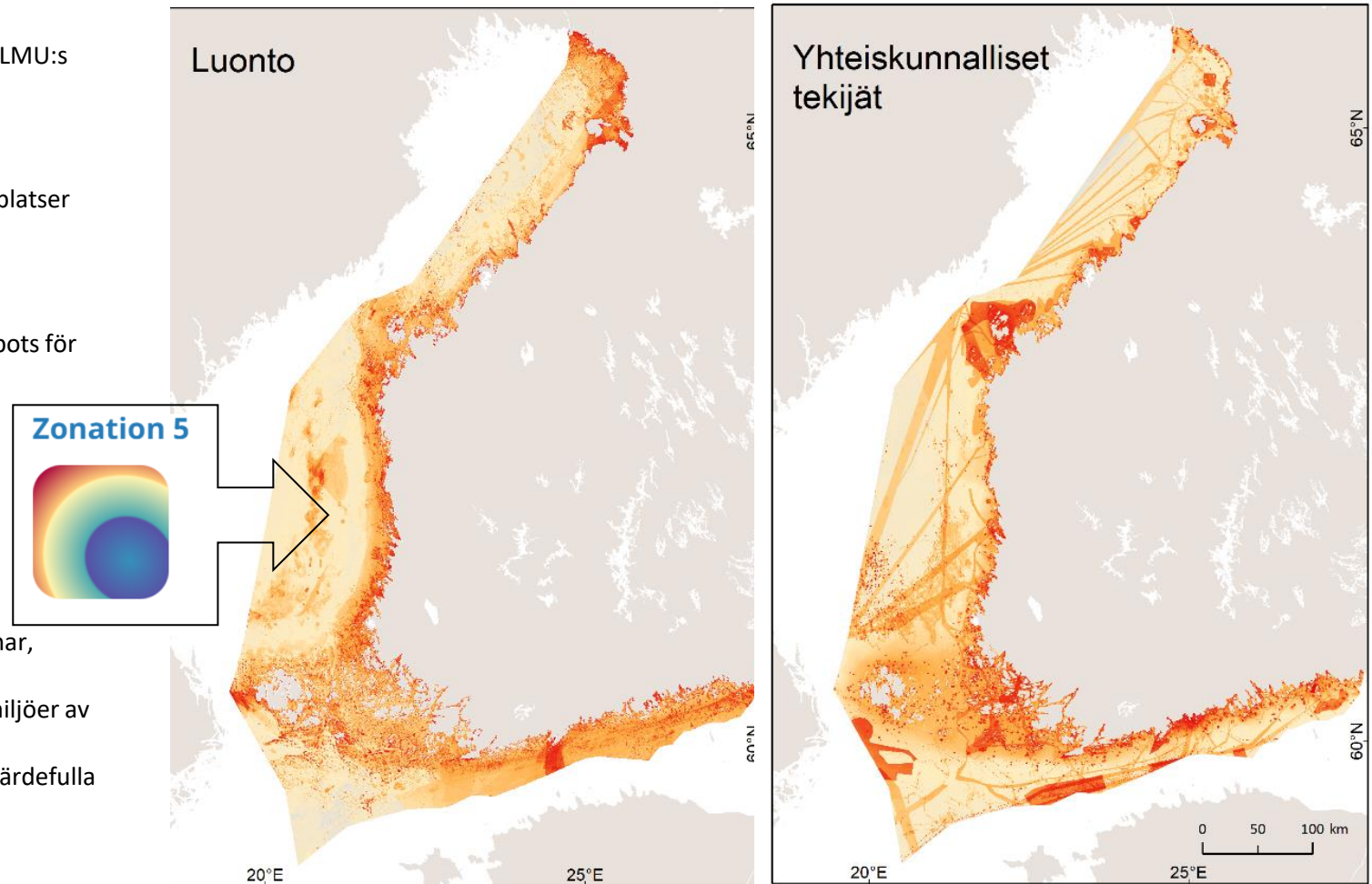
Fritidsaktiviteter; fiske, jakt, camping, naturturism, naturhamnar, gästhamnar, småbåtsliv, övriga fritidsaktiviteter (t.ex. fågelskådning)

Kulturarv; Museiverkets data, inventeringsdata om kulturmiljöer, byggda miljöer av riksintresse, UNESCO:s världsarv

Landskap; landskap av nationell och regional betydelse, kartläggningar av värdefulla landskap, vildmarkslandskap, visuella konsekvensanalyser

BEGRÄNSNINGAR - farleder, försvarsanläggningar, skyddade områden, väderstationer m.m.

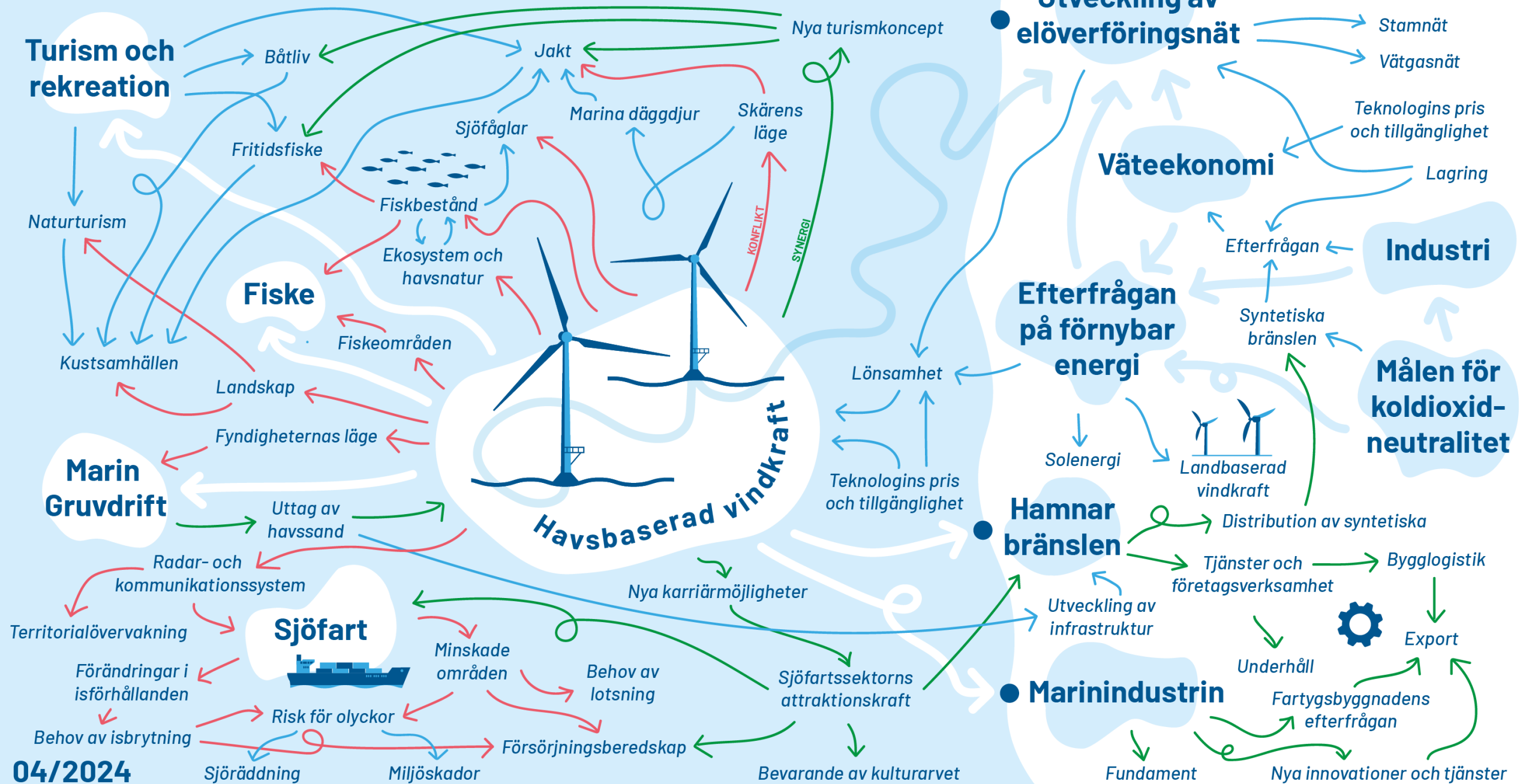
MÖJLIGHETER - utvidgningar av industriområden, permanent syrefria områden

Virtanen et al opublicerad

- Lokalisering av havsvindkraft → mindre nackdelar
- Undvik havsvindkraft → betydande konsekvenser

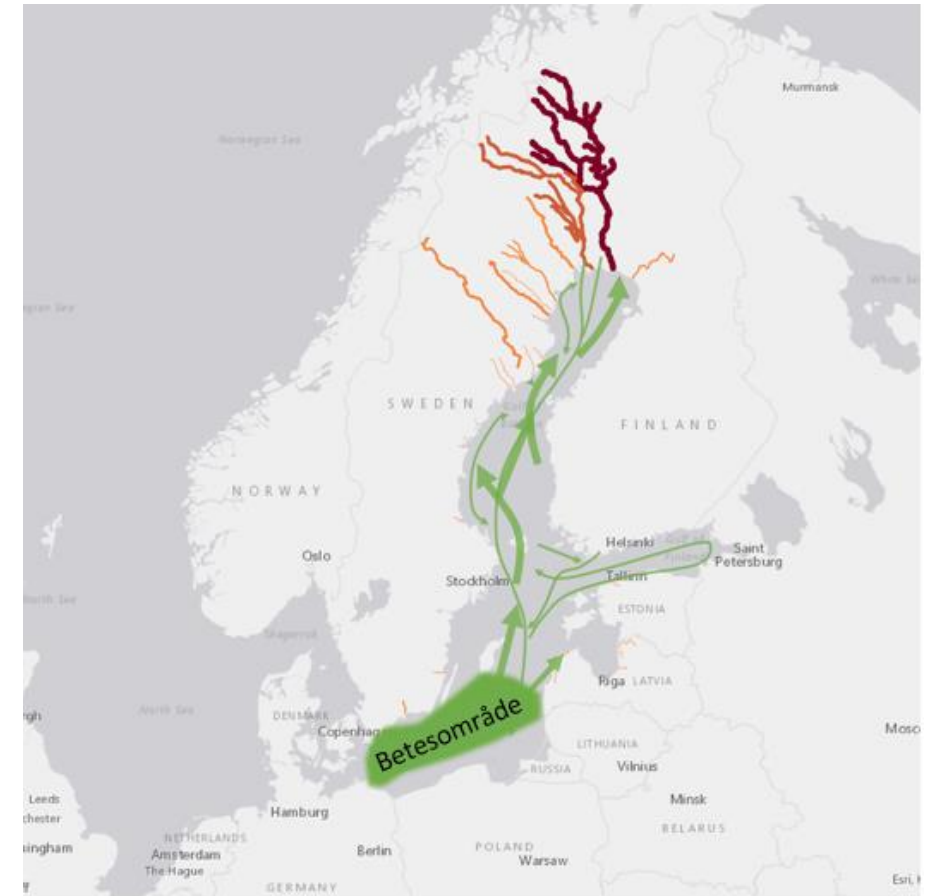
Effektkedjor för havsbaserad vindkraft

Projektens inverkan på den marina naturen är ännu oklar

Det finns internationella studier och erfarenhetsbaserad kunskap om den havsbaserade vindkraftens miljökonsekvenser.

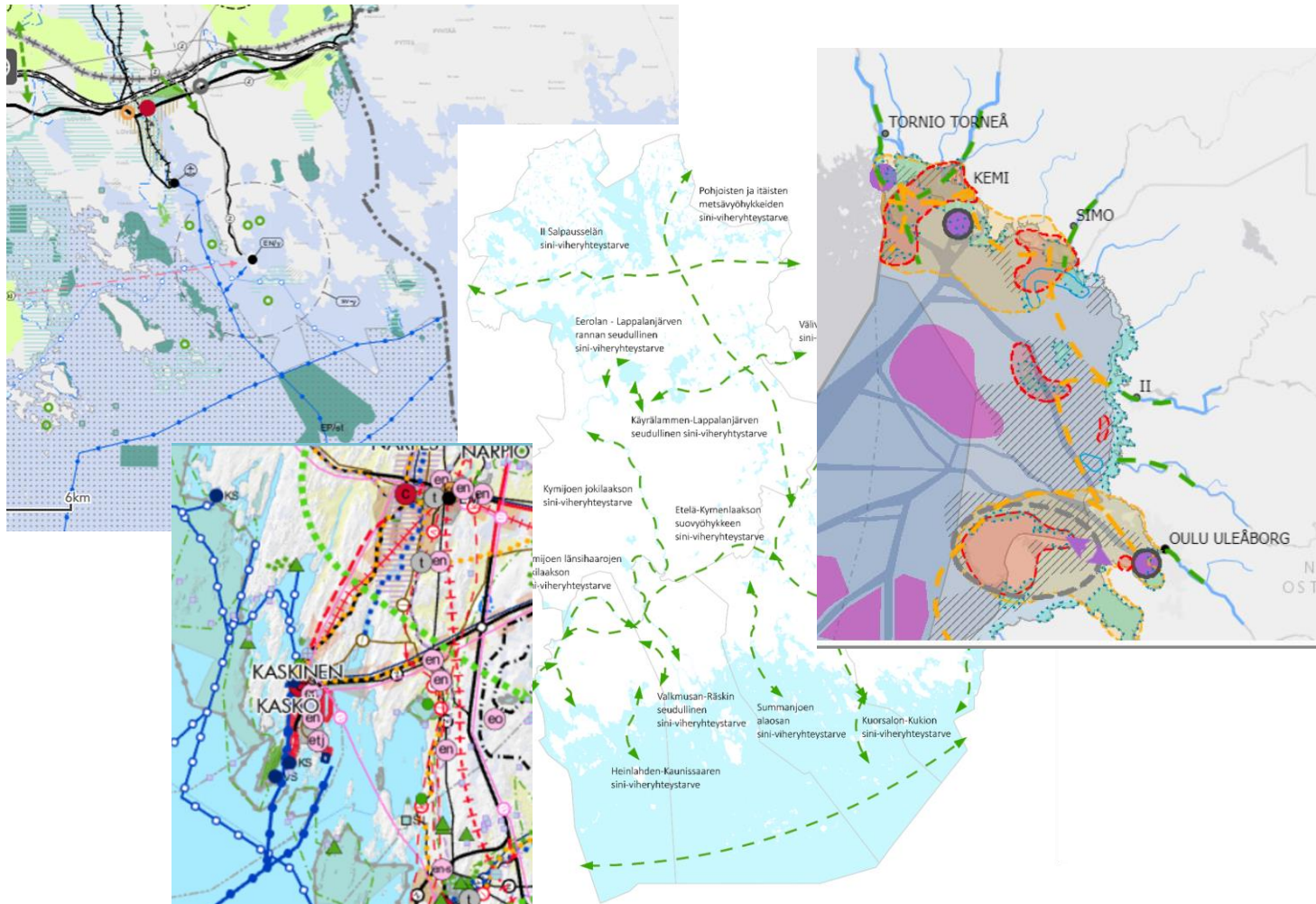
- Östersjöns särdrag och de lokala förhållandena i Bottniska viken skulle dock kräva mer forskningsdata som grund för miljökonsekvensbedömningen.
- Samma forskningsbehov gäller naturligtvis för projekt i Sverige och andra Östersjöländer och en gemensam kunskapsbas och principer för att bedöma konsekvenser för till exempel **vandringsfisk** och **flyttfåglar** inom alla Östersjöländer skulle vara till stor nytta.
- Havsbaserade vindkraftsparker som ligger inom till exempel tyska eller danska havsområden kan påverka biotan i Bottniska viken, särskilt då migrerande arter är i fråga.
- Eftersom **projektens sammantagna konsekvenser är betydande**, borde konsekvensbedömningarna koordineras och de utredningsdata som samlas in både nationellt och vid behov internationellt samordnas

Huvudriktningarna för Östersjölaxens födoinhämtnings- och lektrutter och de viktigaste laxälvarna (Källa: Gränsälvskommissionen)

MSP 2.0: EGD - Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

+ anpassning till klimatförändringar (klimatsmart havsplanering)

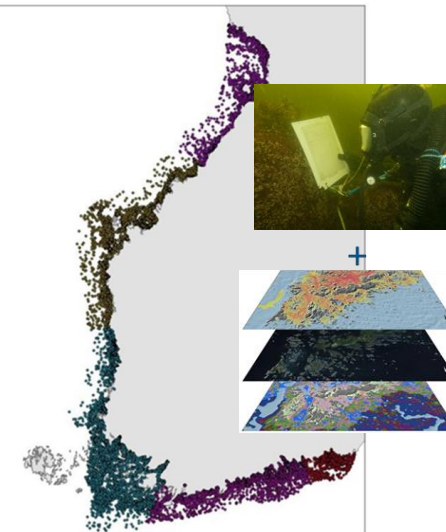
Övervägande av en kartbeteckning för ett blågrönt nätverk som täcker hela havsområdet och land- och havsinteraktionsområdet. Hänsyn till områden med naturvärden och deras konnektivitet.

- Ekologiskt betydelsefulla marina undervattensområden (EMMA)
- Områden med värdefulla ekosystemtjänster (ESPA)
- CC-refugier
- Skyddade områden?
- Migrationsvägar (fisk, fåglar, fladdermöss)
- Internationella gröna korridorer

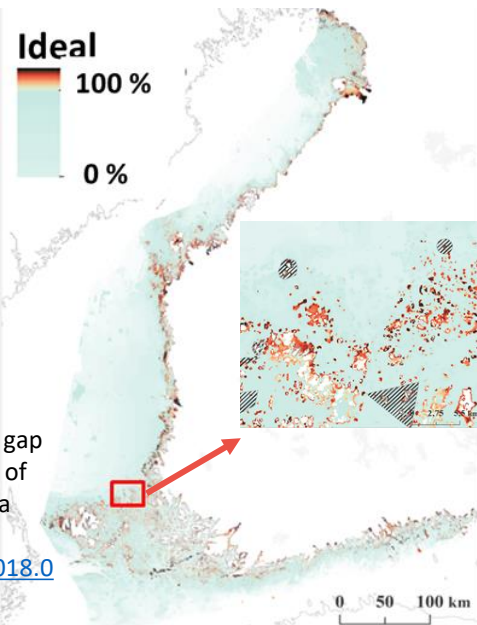
VELMU, EMMA, ESPA, Klimatrefugier

VELMU – The Finnish Inventory Programme for the Underwater Marine Environment (2004–)

>180 000 underwater observation points

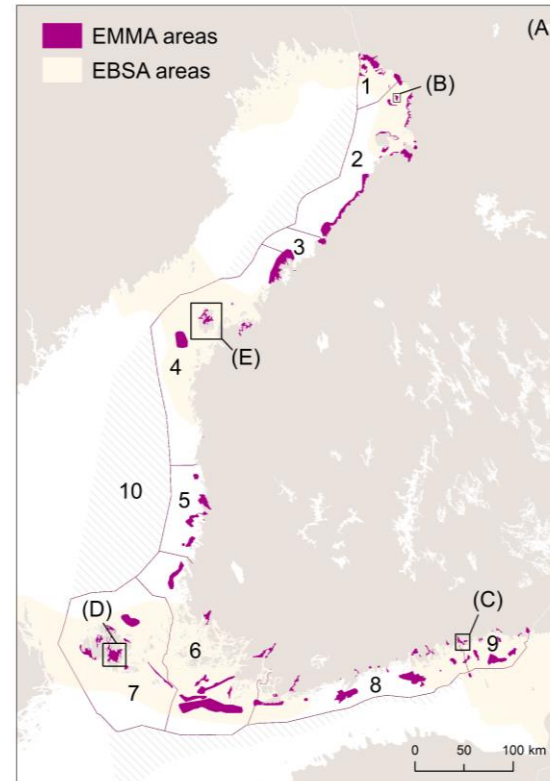

ZONATION ANALYSIS to identify the high nature value areas

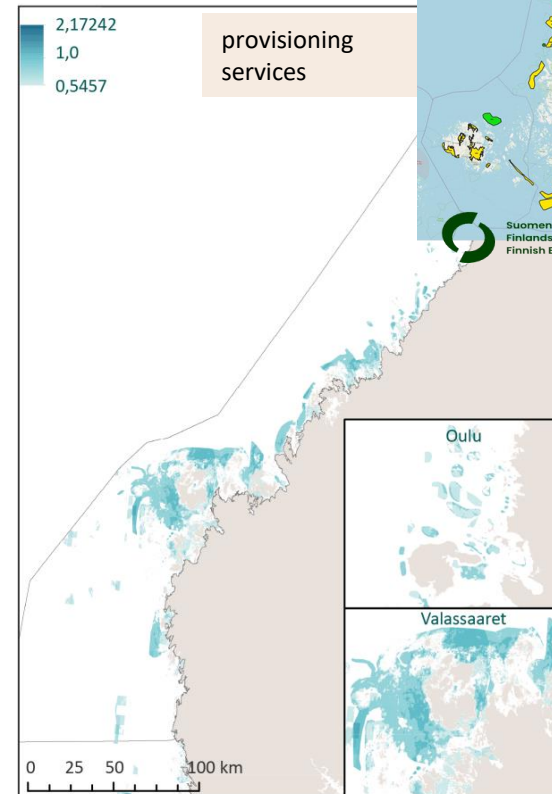

Virtanen et al. (2018) Evaluation, gap analysis, and potential Expansion of the Finnish marine protected area network, *front. Mar. Sci.* 5, <https://doi.org/10.3389/fmars.2018.00402>

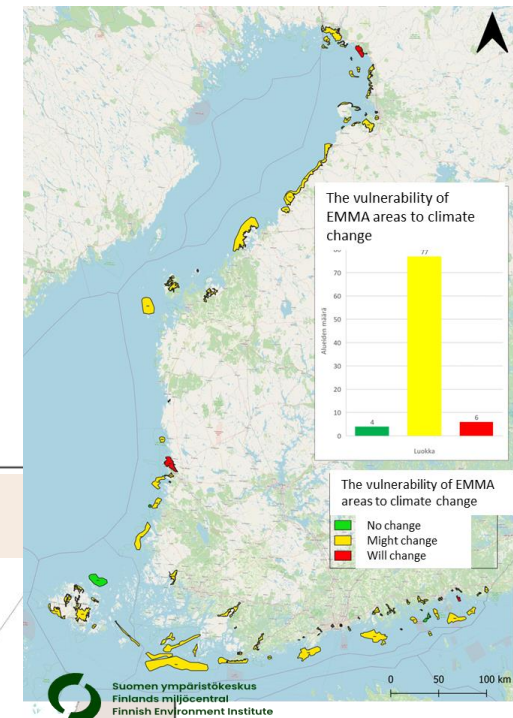
ECOLOGICALLY SIGNIFICANT MARINE UNDERWATER AREAS
– A criteria of EBSA were applied and a total of 87 **EMMAs** were identified¹

Kuismanen et al. (2023) Identifying ecologically valuable marine areas to support conservation and spatial planning at scales relevant for decision making. *Marine Policy*, 158. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2023.105890>

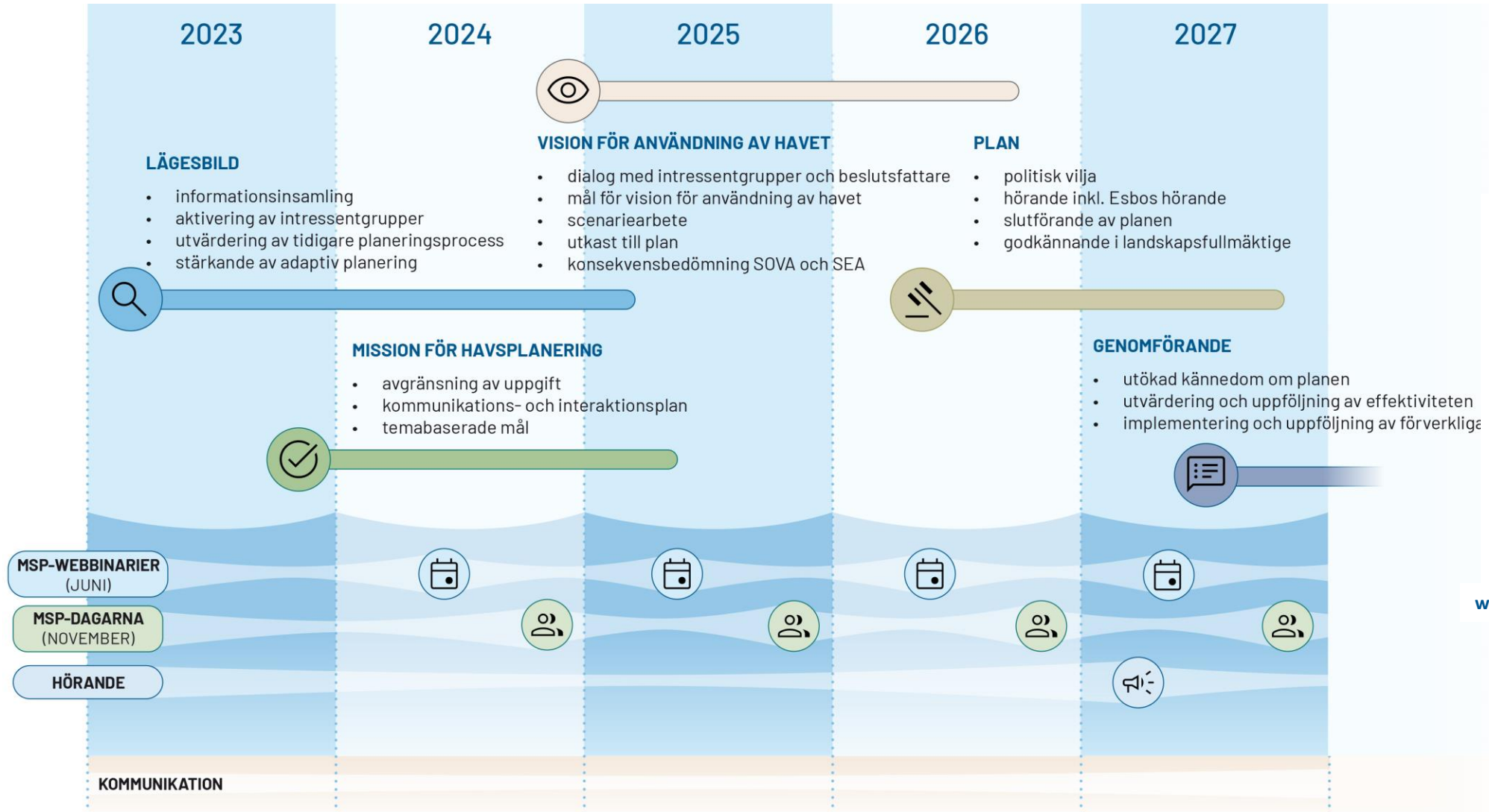

Valuable areas for ecosystem services in Finland's marine areas (ESPA), the Finnish Environment Institute (Syke) – A Criteria of CICES were applied. → **MSP and restoration?**

CC vulnerable and stable EMMA areas

Hur framskrider havsplaneringen och var finns platserna för växelverkan?

Ett MSP samarbetsnätverk som är öppet för alla

www.merialuesuunnittelu.fi/sv/

**KYMMENE
DALENS
FÖRBUND**

www.merialuesuunnitelma.fi
www.merialuesuunnittelu.fi/sv/

